

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Introdución á Investigación sobre Lingua e Literatura Española		Código	613G01037
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Pena Sueiro, Nieves		Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es
Profesorado	Cordoba Rodriguez, Felix Pena Sueiro, Nieves		Correo electrónico	felix.cordoba@udc.es nieves.pena.sueiro@udc.es
Web				
Descrición xeral	Fundamentos estratéxicos, metodolóxicos e técnicos da investigación sobre lingua e literatura española.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
A18	Coñecer a historia e a cultura das comunidades hispanofalantes.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
----	---

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Conocer los problemas de investigación que se plantean en el ámbito de los estudios lingüísticos y literarios e interrelacionar los distintos aspectos de estos estudios.	A1	B1	C3
	A2	B2	C4
	A3	B3	C6
	A5	B5	C8
	A9	B6	
	A11	B7	
	A14	B8	
	A15	B9	
	A16	B10	
	A17		
	A18		
	A19		
	A22		
Conocer y aplicar los métodos y las técnicas de análisis lingüístico y literario.	A1	B1	C3
	A2	B2	C4
	A5	B5	C6
	A9	B6	C8
	A11	B7	
	A14	B8	
	A15	B9	
	A16	B10	
	A17		
	A18		
	A19		
	A22		
	Manejar herramientas para la obtención y clasificación de la información.	A1	B1
A2		B2	C4
A3		B3	C6
A5		B5	C8
A9		B6	
A11		B7	
A14		B8	
A15		B9	
A16		B10	
A17			
A18			
A19			
A22			

Ser capaz de ofrecer los resultados de la investigación de modo ordenado, coherente y ajustado a lo que se entiende como trabajo científico en las áreas de la lingüística y la literatura hispánicas.	A1	B1	C3
	A2	B2	C4
	A3	B3	C6
	A5	B5	C8
	A9	B6	
	A11	B7	
	A14	B8	
	A15	B9	
	A16		
	A17		
	A18		
	A19		
	A22		

Contidos	
Temas	Subtemas
A Filoloxía no marco das Ciencias Humanas	Os métodos filolóxicos
O texto, centro da investigación filolóxica	Os textos orais Os textos escritos
O estudo integral do texto	A historia do texto Xénese Trasmisión e difusión Recepción
O estudo literario dos textos	Edicións literarias Estudos
A edición e anotación de textos	Tipos de edicións de textos Problemas e solucións
O estudo lingüístico dos textos	Estudos lingüísticos O traballo con corpus
Organización e elaboración do traballo de investigación	Tipos de traballos de investigación: TFG, TFM, tesina, tese, edición crítica etc. O proceso de elaboración do traballo de investigación Obtención e selección de fontes A redacción Aspectos formais
Recursos para a investigación lingüística e literaria	Recursos orais e escritos Recursos electrónicos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B9 C3 C6 C8	1	0	1
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 A18 A22 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C3 C4 C6 C8	21	28	49

Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A19 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B9 C3 C4 C6 C8	0	28	28
Lecturas	A2 A11 A14 A15 A16 A17 B1 C3 C4 C6 C8	2	14	16
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 C3 C4 C6 C8	18	36	54
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Exame dos coñecementos previos relacionados coa materia. Actividades para coñecer as competencias, intereses e motivacións do alumnado. Preténdese obter información relevante que permita articular unha docencia que favoreza a aprendizaxe eficaz e significativa.
Sesión maxistral	Exposición teórico-práctica. Agárdase que o alumnado se implique nestas sesións de forma participativa.
Traballos tutelados	Traballos sobre aspectos relacionados coa materia, realizados coa orientación do profesorado.
Lecturas	A lectura de textos literarios e académicos será necesaria para a elaboración dos traballos propostos nos obradoiros e do traballo tutelado.
Obradoiro	Combinación de diversas metodoloxías e probas (exposicións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas etc.) a través das que o alumnado desenvolve tarefas sobre un tema específico co apoio e supervisión do profesorado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Obradoiro Traballos tutelados	Os traballos tutelados requirirán de titorías cos profesores antes da entrega.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 C3 C4 C6 C8	Realizaranse obradoiros diversos na aula, que serán obxecto de avaliación.	50
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A19 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B9 C3 C4 C6 C8	Avaliarase a orixinalidade, correcta estruturación de contidos, corrección expositiva, calidade e profundidade da análise así coma a súa correcta presentación e logro dos obxetivos propostos. Valorarase a capacidade de relación co visto nas clases. Poderase requirir unha defensa do traballo no caso de que se considere necesario.	50

Observacións avaliación

En calquera das metodoloxías avaliadas, é necesario obter unha cualificación mínima de catro sobre dez para superar a materia.

Recibirán a cualificación de "Non Presentado" aqueles estudantes que non presenten o traballo tutelado.

Na segunda oportunidade, gardaranse as notas de todas as actividades superadas e proporánse actividades alternativas ás que se fixeron nos obradoiros e non se superaron.

Os traballos e actividades entregaranse en tempo e forma e deberán cumprir as esixencias de corrección lingüística propias destes textos (ortografía, puntuación, precisión léxica, rexistro formal, discurso coherente e cohesionado, etc). Penalizarase a nota dos escritos que non se axusten a esta norma.

Os estudantes con dispensa académica de asistencia a clases entregarán o traballo tutelado e realizarán actividades alternativas ás que se fagan nos obradoiros.

Poderánse adoptar as adaptacións oportunas para o estudantado con modalidades específicas de aprendizaxe.

Será necesario ao menos un nivel de español intermedio (B1) para cursar esta materia.

Fontes de información

Bibliografía básica

Azaustre, Antonio y Juan Casas: Manual de retórica española. Barcelona: Ariel, 1997. Barrios, Manuel y José Barrientos (ed.): El trabajo de fin de grado: Teoría y práctica. Madrid: Visión Libros, 2016. Cassany, Daniel: Afilar el lapicero. Guía de redacción para profesionales. Barcelona: Anagrama, 2007. Cassany, Daniel: Construir la escritura. Barcelona: Paidós, 1999. Cassany, Daniel: La cocina de la escritura. Barcelona: Anagrama, 1995. Cunha, Iria da: El trabajo de fin de grado y de máster. Redacción, defensa y publicación. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2016. Durán Martínez, Ramiro et al. (coord.): Guía didáctica para la elaboración de un trabajo académico. Salamanca: Iberoprinter, 2017, <http://hdl.handle.net/10366/132754> Eco, Umberto: Cómo se hace una tesis: técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura. Barcelona: Gedisa, 2009, 6.ª ed. Font, Carme: Cómo escribir sobre una lectura. Guía práctica para redactar informes editoriales y reseñas literarias. Barcelona: Alba, 2007. González García, Juana María et al.: Cómo escribir un trabajo de fin de grado. Madrid: Síntesis, 2014. Jauralde Pou, Pablo: Manual de investigación literaria: Guía bibliográfica. Madrid: Gredos, 1981. Kirkham, Sandi. How to Find Information in the Humanities. London: Clive Bingley, 1990. Montolío, Estrella (dir.): Manual de escritura académica y profesional. Barcelona, Ariel, 2015, 2.ª ed. Muñoz-Alonso López, Gemma: Cómo elaborar y defender un trabajo académico en humanidades. Del trabajo de fin de grado al trabajo de fin de máster. Madrid: Bubok, 2015. Muñoz-Alonso López, Gemma: Estructura, metodología y escritura del trabajo de fin de máster. Madrid: Escolar y Mayo, 2012, 2.ª ed. Orna, Elisabeth y Graham Stevens: Cómo usar la información en trabajos de investigación. Barcelona: Gedisa, 2000. Paun de García, S.: Manual de investigación literaria: cómo preparar informes, trabajos de investigación, tesis y tesinas. Madrid: Castalia, 2004. Pérez Priego, Miguel Ángel: Introducción general a la edición del texto literario. Madrid: UNED, 2001. Platas Tasende, Ana: Diccionario de términos literarios. Madrid: Espasa, 2007. Sánchez Lobato, Jesús (coord.): Saber escribir. Madrid: Aguilar, 2006. Sanz Álava, Inmaculada: El español profesional y académico en el aula universitaria. El discurso oral y escrito. Valencia: Tirant lo Blanch, 2007. Soriano, Ramón: Cómo se escribe una tesis. Guía práctica para estudiantes e investigadores. Córdoba: Berenice, 2008. Vázquez, Graciela (coord.): Español con fines académicos. De la comprensión a la producción de textos. Madrid: Edinumen, 2005.

Bibliografía complementaria	Hernández Sampieri, Roberto et al.: Metodología de la investigación. México: McGraw Hill, 2014, 6.ª ed. López Yepes, José: La aventura de la investigación científica. Guía del investigador y del director de investigación. Madrid: Síntesis, 1995. Martínez de Sousa, José: Manual de estilo de la lengua española. Gijón: Trea, 2012, 4.ª ed. Medina Rivilla, A. et al.: Metodología para la realización de proyectos de investigación y tesis doctorales. Madrid: Universitas, 2003. Muñoz Razo, Carlos: Cómo elaborar y asesorar una investigación de tesis. México: Pearson, 2011, 2.ª ed. Pantoja Vallejo, Antonio (coord.): Manual básico para la realización de tesinas, tesis y trabajos de investigación. Madrid: EOS Universitaria, 2009. Phillips, Estelle M. y Derek S. Pugh: La tesis doctoral. Cómo escribirla y defenderla. Un manual para estudiantes y sus directores. Barcelona: Breda, 2005. Serafini, M.ª Teresa: Cómo se escribe. Barcelona: Paidós, 2002. Walker, Melissa: Cómo escribir trabajos de investigación. Barcelona: Gedisa, 2012.
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías